

TILSKIPUN RÁÐSINS 95/18/EB

frá 19. júní 1995

um veitingu leyfa til járnbrautarfyrirtækja(*)**RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,**

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 75. gr., með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽²⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 189. gr. c í sáttmálanum ⁽³⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

Innri markaðurinn myndar svæði án innri landamæra þar sem frjálsir vöruflutningar, fólksflutningar, þjónustustarfsemi og fjármagnsflutningar eru tryggðir.

Meginreglan um frjálsa þjónustustarfsemi ætti að gilda um starfsemi járnbrauta, að teknu tilliti til séreinkenna þessarar starfsemi.

Í tilskipun ráðsins 91/440/EBE frá 29. júlí 1991 um þróun járnbrauta innan bandalagsins⁽⁴⁾ er járnbrautarfyrirtækjum og samtökum járnbrautarfyrirtækja milli landa tryggður ákveðinn réttur til aðgangs að alþjóðlegum járnbrautarflutningum.

Til að tryggja sé að rétturinn til aðgangs að járnbrautarmannvirkjum sé virtur hvarvetna í bandalaginu með samræmdum hætti og á jafnréttisgrundvelli þarf að taka upp leyfi til handa járnbrautarfyrirtækjum sem veita þjónustuna sem um getur í 10. gr. tilskipunar 91/440/EBE.

Rétt er að viðhalda gildissviði tilskipunar 91/440/EBE, þar með talið undanþágunum sem mælt er fyrir um í henni fyrir þjónustu

í borgum, útborgum eða héraði jafnframt því sem kveða ber á um að flutningastarfsemi í formi ferða fram og til baka í gegnum Ermarsundsgöngin sé einnig undanþegin frá gildissviði þeirrar tilskipunar.

Af þessum sökum skal leyfi sem aðildarríki veitir vera tekið gilt hvarvetna bandalaginu.

Í öðrum ákvæðum laga bandalagsins verður mælt fyrir um skilyrði bandalagsins fyrir aðgangi að eða flutningum um járnbrautarmannvirki.

Með hliðsjón af dreifræðisreglunni og til að tryggja nauðsynlegt samræmi og gagnsæi er viðeigandi að bandalagið mæli fyrir um almennar reglur um slíkt leyfiskerfi en aðildarríkin beri ábyrgð á veitingu leyfanna og umsjón með þeim.

Til að tryggja áreiðanlega og fullnægjandi þjónustu er nauðsynlegt að tryggja að járnbrautarfyrirtæki uppfylli ætíð tiltekin skilyrði að því er varðar góðan orðstír, góða fjárhagsstöðu og starfshæfni.

Til verndar viðskiptavinum og þriðju aðilum sem málið varðar er mikilvægt að tryggja að járnbrautarfyrirtæki séu nægilega vel tryggð eða hafa gert sambærilegar ráðstafanir vegna skaðabótaábyrgðar.

Málefni er varða tímabundna sviftingu eða afturköllun leyfa og veitingu tímabundinna leyfa skulu einnig tekin fyrir í þessu samhengi.

Einnig verður þess krafist af járnbrautarfyrirtæki að það hlíti innanlands- og bandalagsreglum um járnbrautarrekstur enda sé þeim beitt á jafnréttisgrundvelli og ætlað að tryggja að það geti sinnt starfsemi sinni af fyllsta öryggi á tilteknum leiðum.

Til að tryggja skilvirka járnbrautarflutninga milli landa er nauðsynlegt að járnbrautarfyrirtæki virði þær samþykktir sem eru í gildi á þessu sviði.

Málsmeðferðin við veitingu, viðhald og breytingar á rekstrarleyfum til járnbrautarfyrirtækja ætti að vera gagnsæ og án mismununar.

(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stj.úf. EB nr. L 143, 27. 6. 1995, bls. 70, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 71/95 frá 15. desember 1995 um breytingu á XIII. viðauka (Flutningastarfsemi) við EES-samninginn, sjá þessa útgáfu af EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalagsins.

⁽¹⁾ Stj.úf. EB nr. C 24, 28. 1. 1994, bls. 2 og Stj.úf. EB nr. C 225, 13. 8. 1994, bls. 9.

⁽²⁾ Álit var skilað 14. september 1994 (Stj.úf. EB nr. C 393, 31. 12. 1994, bls. 56).

⁽³⁾ Álit Evrópuþingsins frá 3. maí 1994 (Stj.úf. EB nr. C 205, 25. 7. 1994, bls. 38), sameiginleg afstaða ráðsins frá 21. nóvember 1994 (Stj.úf. EB nr. C 354 frá 13. 12. 1994, bls. 11) og ákvörðun Evrópuþingsins frá 14. mars 1995 (Stj.úf. EB nr. 89, 10. 4. 1995, bls. 30).

⁽⁴⁾ Stj.úf. EB nr. L 237, 24. 8. 1991, bls. 25.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

I. ÞÁTTUR

Markmið og gildissvið

1. gr.

1. Þessi tilskipun fjallar um viðmiðanir þær sem eru í gildi um útgáfu, endurnýjun eða breytingar á leyfum aðildarríkjanna til handa járnbrautarfyrirtækjum sem hafa verið eða verða stofnuð í aðildarríkjunum þegar þau veita þá þjónustu sem um getur í 10. gr. tilskipunar 91/440/EBE með þeim skilyrðum sem mælt er fyrir um í þeirri grein.

2. Ef starfsemi járnbrautarfyrirtækja takmarkast við þjónustu í borgum, útborgum eða héraði er hún undanskilin frá gildissviði þessarar tilskipunar.

Ef starfsemi járnbrautarfyrirtækja og samtaka milli landa takmarkast við flutning á ökutækjum fram og til baka í gegnum Ermarsundsgöngin er hún einnig undanskilin frá gildissviði þessarar tilskipunar.

3. Leyfi gildir hvarvetna á yfirráðasvæði bandalagsins.

2. gr.

Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

a) „járnbrautarfyrirtæki“: einkarekið eða opinbert fyrirtæki sem hefur aðalstarfsemi sína á sviði járnbrautarflutninga á vörum og/eða farþegum og er skuldbundið til að leggja til dráttaraflíð;

b) „leyfi“: heimild útgefin af aðildarríki til handa fyrirtæki þar sem staða þess sem járnbrautarfyrirtæki er viðurkennd. Takmarka má þessa stöðu við veitingu sérhæfðrar tegundar þjónustu;

c) „leyfisyrivald“: aðili sem aðildarríki veitir umboð til að gefa út leyfi;

d) „flutningar í borgum og útborgum“: flutningar sem eru starfræktir til að mæta þörfum borga eða borgarhluta og/eða flutningaþörfinni milli þessara borga eða borgarhluta og nærliggjandi svæða;

e) „innanhéraðsflutningar“: flutningar sem eru starfræktir til að mæta flutningaþörf í tilteknu héraði.

3. gr.

Hvert aðildarríki skal útnefna þann aðila sem ber ábyrgð á að gefa út leyfi og að gegna þeim skyldum sem kveðið er á um í þessi tilskipun.

II. ÞÁTTUR

Leyfi

4. gr.

1. Járnbrautarfyrirtæki skal eiga rétt á að sækja um leyfi í því aðildarríki sem það hefur staðfestu.

2. Aðildarríkin mega hvorki gefa út leyfi né framlengja gildistíma þeirra ef kröfum þessarar tilskipunar er ekki fullnægt.

3. Járnbrautarfyrirtæki sem uppfyllir skilyrðin sem þessi tilskipun setur á rétt á að fá leyfi.

4. Ekkert járnbrautarfyrirtæki skal hafa heimild til að veita flutningaþjónustu sem fellur undir þessa tilskipun nema því aðeins að því hafi verið veitt viðeigandi leyfi til að veita þjónustuna.

Leyfið eitt sér gefur þó ekki handhafa þess aðgang að járnbrautarmannvirkjunum.

5. gr.

1. Járnbrautarfyrirtæki verður að geta sýnt fram á það við leyfisyrivaldi hlutaðeigandi aðildarríkisins, áður en starfsemi þess hefst, að það geti hverju sinni uppfyllt skilyrðin um góðan orðstír, góða fjárhagsstöðu og starfshæfni og sé tryggt fyrir hugsanlegri skaðabótaábyrgð samkvæmt 6. til 9. gr.

2. Að því er varðar kröfurnar í 1. mgr. skal sérhver umsækjandi veita allar þær upplýsingar sem að gagni kunna að koma.

6. gr.

Aðildarríkin skulu skilgreina þau skilyrði sem gerð eru um góðan orðstír til að tryggja að járnbrautarfyrirtæki sem sækir um leyfi eða einstaklingar sem stjórna því:

- hafi ekki hlotið dóm fyrir alvarlegan refsiverðan verknað, þar með talið brot viðskiptalegs eðlis,

- hafi ekki verið lýstir gjaldþrota,

- hafi ekki hlotið dóm fyrir alvarlegan refsiverðan verknað sem brýtur í bága við sérstaka löggjöf um samgöngur,

- hafi ekki hlotið dóm fyrir alvarleg eða ítrekuð brot á lögum um félagsleg réttindi eða vinnulöggjöf, þar með talið brot gegn skuldbindingum samkvæmt vinnuverndar- og heilbrigðislöggjöf.

7. gr.

1. Kröfurnar um fjárhagsstöðu teljast uppfylltar ef járnbrautarfyrirtæki sem leggur fram umsókn getur sýnt

fram á að það geti staðið við raunverulegar og mögulegar skuldbindingar, sem stofnað er til með raunhæfum hætti, á tólf mánaða tímabili.

2. Að því er varðar 1. mgr. skal hver umsækjandi að minnsta kosti veita þær upplýsingar sem taldar eru upp í I. þætti í viðaukanum.

8. gr.

1. Kröfurnar um starfshæfni teljast uppfylltar ef:
 - a) járnbrautarfyrirtæki sem leggur inn umsókn hefur eða mun hafa yfir að ráða yfirstjórn þar sem nauðsynleg þekking og/eða reynsla er fyrir hendi til að tryggja öruggt eftirlit og umsjón með þeirri tegund starfsemi sem tilgreind er í leyfinu;
 - b) starfslíðið sem hefur með höndum öryggismál, einkum lestarstjórar, hafi menntun og hæfi til að inna sín störf af hendi; og
 - c) starfslíð, járnbrautarfarartæki og yfirstjórn geti tryggt hámarksöryggi við þá þjónustu sem veita skal.
2. Að því er varðar 1. mgr. skal hver umsækjandi veita þær upplýsingar sem taldar eru upp í II. þætti í viðaukanum.
3. Leggja skal fram viðeigandi skriflegar sönnur þess efnis að kröfur um menntun og hæfi séu uppfylltar.

9. gr.

Járnbrautarfyrirtæki skal vera nægilega vel tryggt eða gera sambærilegar ráðstafanir um tryggingu, í samræmi við landslög og alþjóðalög, gegn skaðabótum ef slys ber að höndum, einkum að því er varðar farþega, farangur, farm, pósti og þriðju aðila.

III. ÞÁTTUR

Gildistími leyfisins

10. gr.

1. Leyfi skal gilda svo lengi sem járnbrautarfyrirtæki uppfyllir skuldbindingarnar sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun. Þó má leyfisfirvald kveða á um reglulega endurskoðun þess á að minnsta kosti fimm ára fresti.
2. Kveða má sérstaklega á um tímabundna svifingu eða afturköllun í leyfinu.

11. gr.

1. Leiki verulegur vafi á því að járnbrautarfyrirtæki sem leyfisfirvald hefur veitt leyfi hlífi þeim kröfum sem kveðið er á um í þessari tilskipun, einkum 5. gr., má leyfisfirvaldið hvenær sem er kanna hvort þetta tiltekna járnbrautarfyrirtæki fari í raun að þessum kröfum.

Komist leyfisfirvald að raun um að járnbrautarfyrirtæki geti ekki lengur uppfyllt kröfur þessarar tilskipunar, einkum 5. gr., skal það svifta fyrirtækið leyfinu tímabundið eða afturkalla það.

2. Komist leyfisfirvald aðildarríkis að raun um að verulegur misbrestur sé á að farið sé að kröfunum sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun af hálfu járnbrautarfyrirtækis sem leyfisfirvald annars aðildarríkis hefur veitt leyfi skal það upplýsa síðarnefnda yfirvaldið um það án tafar.
3. Þrátt fyrir 1. mgr. má leyfisfirvald, ef um er að ræða tímabundna svifingu eða afturköllun leyfis vegna þess að ekki er farið að kröfum um góða fjárhagsstöðu, veita tímabundið leyfi þar til starfsemi járnbrautarfyrirtækisins hefur verið endurskipulögð, að því tilskildu að öryggismál séu ekki fyrir borð borin. Tímabundið leyfi má þó ekki gilda lengur en í sex mánuði frá útgáfudegi.
4. Leggi járnbrautarfyrirtæki niður starfsemi í sex mánuði eða hafi það ekki hafið starfsemi sex mánuðum eftir að því var veitt leyfi getur leyfisfirvald ákveðið að taka leyfið til endurskoðunar eða svifta fyrirtækið leyfinu.

Ef um það er að ræða að hefja starfsemi getur járnbrautarfyrirtæki farið fram á að fresturinn verði lengdur, að teknu tilliti til sérstaks eðlis þeirrar þjónustu sem bjóða á upp á.

5. Verði breytingar sem hafa áhrif á lagalega stöðu fyrirtækis, einkum ef um samruna eða yfirtöku er að ræða, getur leyfisfirvald ákveðið að leyfi skuli lagt inn aftur til endurskoðunar. Járnbrautarfyrirtækið sem á í hlut má halda starfseminni áfram nema því aðeins að leyfisfirvald komist að því að öryggismál séu fyrir borð borin; í því tilviki skal færa rök fyrir slíkri ákvörðun.
6. Hyggist járnbrautarfyrirtæki breyta eða færa út starfsemi sína verulega skal leyfi þess lagt fyrir leyfisfirvöld til endurskoðunar.
7. Leyfisfirvald skal ekki heimila járnbrautarfyrirtæki sem á yfir höfði sér gjaldþrotaskipti eða álfka meðferð að halda leyfi sínu hafi yfirvaldið fullvissu um að ekki séu raunhæfar líkur á því að unnt sé að koma á fjárhagslegri endurskipulagningu innan raunhæfra tímamarka.
8. Ef leyfisfirvald sviftir tímabundið, afturkallar eða breytir leyfi skal aðildarríkið sem í hlut á þegar tilkynna framkvæmdastjórninni um það. Framkvæmdastjórnin skal tilkynna það aðildarríkjunum þegar í stað.

12. gr.

Auk þeirra krafna sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun skal járnbrautarfyrirtæki einnig uppfylla skilyrði þeirra ákvæða landslaga sem eru samrýmanleg við lög bandalagsins og beitt er án mismununar, einkum:

- sérstakar tæknilegar og rekstrarlegar kröfur um járnbrautarþjónustu,
- öryggiskröfur sem gilda um starfslið, járnbrautarfarartæki og innra skipulag fyrirtækisins,
- ákvæði um heilbrigði, öryggi, félagslegar aðstæður og réttindi starfsmanna og neytenda.

13. gr.

Járnbrautarfyrirtæki skulu virða þá samninga sem gilda um alþjóðlega flutninga með járnbrautum og eru í gildi í aðildarríkjunum þar sem þau starfa.

IV. ÞÁTTUR

Bráðabirgðaákvæði

14. gr.

Járnbrautarfyrirtækjum sem starfrækja járnbrautarþjónustu skal veitt aðlögunartímabil sem nemur tólf mánuðum frá þeim degi sem frestur til að uppfylla ákvæði þessarar tilskipunar rennur út samkvæmt 2. mgr. 16. gr. Aðlögunartímabilið skal ekki taka til ákvæða sem gætu haft áhrif á öryggi járnbrautarstarfsemi.

V. ÞÁTTUR

Lokaákvæði

15. gr.

1. Aðildarríkið sem í hlut á skal birta reglur um leyfisveitinguna og tilkynna framkvæmdastjórninni um það.
2. Leyfisfirvald skal taka ákvörðun um umsókn eins fljótt og auðið er og ekki síðar en þremur mánuðum eftir að allar

viðeigandi upplýsingar, einkum atriðin sem um getur í viðaukanum, hafa verið lagðar fram, að teknu tilliti til allra fyrirbyggjandi upplýsinga. Járnbrautarfyrirtækinu sem leggur inn umsókn skal tilkynnt um ákvörðunina. Færa skal rök fyrir synjun leyfis.

3. Aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að ákvörðun leyfisfirvalds haldi fyrir dómstólum.

16. gr.

1. Tveimur árum eftir að þessi tilskipun kemur til framkvæmda skal framkvæmdastjórnin leggja fyrir ráðið skýrslu um framkvæmd tilskipunarinnar og, ef nauðsyn krefur, tillögur um áframhaldandi aðgerðir af hálfu bandalagsins um þróun járnbrautanna, einkum að því er varðar möguleikann á að rýmka gildissvið tilskipunarinnar.
2. Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórnslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari innan tveggja ára frá gildistökudegi hennar. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.
3. Þegar aðildarríkin samþykkja þessi ákvæði skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þau verða birt opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

17. gr.

Tilskipun þessi öðlast gildi á þeim degi sem hún birtist í Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna.

18. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Lúxemborg 19. júní 1995.

Fyrir hönd ráðsins,

B. PONS

forseti.

VIÐAUKI

I. Upplýsingar sem um getur í 2. mgr. 7. gr.

1. Fjárhagsstaða verður metin á grundvelli ársreikninga fyrirtækis eða efnahagsreiknings, ef fyrirtæki sem leggja inn umsókn geta ekki lagt fram ársreikninga. Nákvæmar upplýsingar skulu lagðar fram, einkum að því er varðar eftirfarandi:
 - a) fjármuni til ráðstöfunar, þar með talið bankainnstæður, yfirdráttarheimildir með veði og lán;
 - b) fjármuni og eignir til ráðstöfunar sem verðbréf;
 - c) veltufé;
 - d) tengdan kostnað, þar með talið innkaupakostnaður, kostnaður vegna afborgana á ökutækjum, landi, byggingum, mannvirkjum og járnbrautarfarartækjum;
 - e) gjöld á eignir fyrirtækis.
2. Fjárhagsstaða leyfisumsækjanda telst ekki fullnægjandi ef umtalsverðar skatta- eða almannatryggingaskuldir eru í vanskilum vegna starfsemi fyrirtækisins.
3. Yfirvaldið getur einkum krafist þess að lögð verði fram úttektarskýrslu endurskoðanda og viðeigandi skjöl frá banka, sparisjóði eða löggiltum endurskoðanda. Þessi skjöl skulu innihalda upplýsingar varðandi atriðin sem talin eru upp í 1. mgr.

II. Upplýsingar sem um getur í 2. mgr. 8. gr.

1. Upplýsingar um eðli og viðhald járnbrautarfarartækja, einkum að því er varðar öryggisstaðla.
2. Upplýsingar um menntun og hæfi starfslíðs sem ber ábyrgð á öryggismálum og starfsþjálfun starfsfólks.